

Röllikesnyltroten hotad på Öland

Röllikesnyltrot *Orobanche purpurea* har en enda årsvisst växtplats i Sverige, på en sandig, gögölad ängsmark i Borgholms kommun på norra Öland. Röllikesnyltroten är parasit på röllika *Achillea millefolium* och har på Öland sin nordligaste förekomst i Europa. Snyltrötter hämtar näring och vatten för sin utveckling från sin värdväxt. Brister tillgången på näring och vatten utvecklas inga snyltrötter. Det är alltså viktigt att värdväxten får leva och utvecklas i ostörd miljö för att också snyltroten ska kunna utvecklas och överleva långsiktigt.

Antalet blommande röllikesnyltrötter har varierat kraftigt sedan upptäckten 2002 (tabell 1). Orsaken är inte känd. Uppenbarligen har vattenförhållandena på växtplatsen en avgörande betydelse för utvecklingen. Det förefaller finnas ett samband mellan vårens och försommarens markfuktighet och individantalet (tabell 1).

Röllikesnyltrot bedöms vara akut hotad enligt den svenska rödlistan. Arten är fredad enligt bestämmelserna i Miljöbalken. För att långsiktigt säkra växtplatsen och skydda röllikesnyltroten ”är det förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna”.

Vi fick i våras kännedom om att det finns långt framskridna planer på att vidta grävningsarbeten

Tabell 1. Antal röllikesnyltrötter och nederbörden i maj på den öländska lokalen.

År	Antal	Nederbörd i maj (mm)
2002	11	
2003	75	
2004	25	
2005	41	
2006	19	36
2007	6	31
2008	7	6
2009	58	69
2010	77	76

Foto: Thomas Gunnarsson.

för att anlägga vatten- och avloppsledningar över växtplatsen på den fastighet där röllikesnyltrot förekommer. Floraväktaren och markägaren, som gör allt för att arten ska trivas, slog larm. Om planerna skulle genomföras skadas växtplatsen och röllikesnyltroten oåterkalleligt samtidigt som marken dräneras och torrläggts. Vi kan inte tro att det finns en medveten vilja från Borgholms kommun att skada växtplatsen. Det handlar uppenbarligen om bristande kunskap om att arten finns i det aktuella området.

Våra föreningar har skrivit till och föreslagit att Borgholms kommun ser över och ändrar dragningen av de planerade vatten- och avloppsledningarna i området för att skydda röllikesnyltroten och växtplatsen. Ledningarna kan utan problem ges en annan sträckning som eliminerar hoten mot röllikesnyltroten.

Borgholms kommun kan inte förvänta sig att få myndigheternas tillstånd att genomföra planerna utan bör snarast möjligt inrikta sig på att finna en annan lösning för dragningen av vatten- och avloppsledningarna.

ULLA-BRITT ANDERSSON

Ordf. Ölands Botaniska Förening

GÖRAN MATTIASSON

Vice ordf. Svenska Botaniska Föreningen